

**Oświadczenie złożone
przez senatora Sławomira Kowalskiego
na 48. posiedzeniu Senatu
w dniu 4 lutego 2010 r.**

Oświadczenie skierowane do minister edukacji narodowej Katarzyny Hall

Szanowna Pani Minister!

W związku z licznymi interwencjami osób, które uzyskały wykształcenie w zawodzie pielęgniarki i położnej w krajach byłego ZSRR, pragnę zwrócić uwagę na budzącą liczne wątpliwości kwestię uznawalności wymienionego wykształcenia.

W opinii śląskiego kuratora oświaty, obecnie obowiązujące przepisy prawa pozwalają na uznanie dyplomów uzyskanych w latach 1974–2004 w krajach byłego ZSRR za równorzędne ze świadectwami ukończenia polskiej publicznej szkoły policealnej, w tym wypadku szkoły pielęgniarskiej lub szkoły położnych.

Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Zdrowia (pismo nr MZ-NSU-861-11619-15/MI/08 z dnia 5 sierpnia 2008 r.) oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej (pismo nr DWM-IV-AB-O670-/167/09 z dnia 10 listopada 2009 r.) nie jest możliwe uznawanie dyplomów, między innymi pielęgniarki i położnej, na podstawie Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 r. (DzU z 1975 r. nr 5, poz. 28 i 29), gdyż stoi to w sprzeczności z prawem wspólnotowym, które nakłada na państwa członkowskie obowiązek harmonizacji kształcenia w tych zawodach (Dyrektywa 2005.36.WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uzyskania kwalifikacji zawodowych). Polska, stając się członkiem Unii Europejskiej, wypowiedziała wspomnianą konwencję, traktując ją jako niezgodną z *acquis communautaire*. Zgodnie z przyjętą interpretacją, wciąż uznawane są inne dokumenty potwierdzające uzyskanie wykształcenia, stopnie i tytuły naukowe wydane w okresie obowiązywania umów, lecz dokumenty potwierdzające uzyskanie kwalifikacji w zawodzie pielęgniarki i położnej mogą zostać uznane jedynie w procedurze nostryfikacji.

Obecny stan prawny nie pozwala na przeprowadzenie nostryfikacji, ponieważ kształcenia w zawodzie pielęgniarki w szkołach ponadgimnazjalnych nie prowadzi się na terenie Polski od 2004 r.; z dniem 3 czerwca 2004 r. zostało uchylone rozporządzenie Ministra Edukacji i Sportu z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (DzU nr 63, poz. 571), które przewidywało kształcenie w zawodach pielęgniarki w szkołach policealnych. Ponadto, zgodnie z § 11. pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą (DzU z 2006 r. nr 63, poz. 443), za równorzędne świadectwu ukończenia polskiej publicznej szkoły policealnej uznaje się świadectwo ukończenia szkoły za granicą, jeżeli: przewidziany planem okres nauki w szkołach za granicą niezbędny do uzyskania tego świadectwa wynosi łącznie co najmniej dwanaście lat i na pierwszy rok nauki przyjmuje się kandydatów nie wcześniej niż w szóstym roku życia; a zajęcia edukacyjne zrealizowane w szkole za granicą odpowiadają wiodącym zajęciom edukacyjnym kształcenia zawodowego odpowiedniej polskiej publicznej szkoły policealnej.

Brak jest przepisów przejściowych w tym zakresie umożliwiających dokonanie wyboru, w jakim obszarze i na podstawie których programów nauczania powinno nastąpić porównanie świadectw w przypadku zawodów, w których nie prowadzi się obecnie kształcenia.

Podobne wątpliwości budzi poddawanie procedurze nostryfikacji świadectw uzyskanych na terenie byłego ZSRR w innych zawodach medycznych, między innymi w zawodzie felczera. Kształcenie w tym zakresie było prowadzone na terenie Polski w liceach felczerskich lub szkołach felczerskich do 1961 r. W związku z tym, iż ustalając sytuację prawną strony postępowania nostryfikacyjnego należy powołać się na obowiązujące w dniu wydania rozstrzygnięcia przepisy prawa, nie jest możliwe uznanie owego świadectwa w obecnym stanie prawnym, gdyż nie prowadzi się kształcenia w tym zawodzie od czterdziestu ośmiu lat.

Z wyrazami szacunku
Sławomir Kowalski